

Detailed Course Syllabus

Academic year: 2025/2026	Semester: Summer semester
Study Program: Povijest (R) Povijest (dvopredmetni) (R) (elective) Sociologija (dvopredmetni) (R) (elective)	Year of study: 2

I. BASIC COURSE INFORMATION

Name: Hrvatske zemlje u razvijenom i kasnom srednjem vijeku

Abbreviation: POVP3-4

Status: Compulsory	ECTS: 4	Code: 97964
---------------------------	----------------	--------------------

Prerequisites: No

Total Course Workload

Teaching Mode	Total Hours
Lecture	30
Seminar	15

Class Time and Place: HKS - according to the published schedule

II. TEACHING STAFF

Course Holder

Name and Surname: Janeković Romer Zdenka

Academic Degree:	Professional Title: naslovni redoviti profesor
Contact E-mail: zjromer@unicath.hr	Telephone:

Office Hours: According to the published schedule

Course Assistant

III. DETAILED COURSE INFORMATION

Teaching Language: Hrvatski

Course Description

Cilj kolegija je upoznati i uputiti studente, slušatelje kolegija, u visoku duhovnu i civilizacijsku individualnost hrvatskoga srednjovjekovlja, a istodobno njegovu učijepljenost u mediteransku, kasnoantičku baštinu i nove, srednjovjekovne europske stičevine. Kroz regionalnu posebnost i raznolikost duhovne i materijalne kulture hrvatskih povijesnih prostora pratiti stalnu kohezijsku prepoznatljivost hrvatskog identiteta kao dijela srednjoeuropske politike i kulture. Počevši od uklapanja hrvatske države u Ugarsko-hrvatsko Kraljevstvo početkom 12. stoljeća pa do tektonskih promjena koje donose mletačko osvajanje obale i turski prodori, kroz predavanja i seminare pratiti će se politička, društvena, kulturna zbivanja u svim hrvatskim zemljama, bez obzira na njihov politički status u tom razdoblju. Kroz predavanja prikazat će se studentima osobitosti različitih dijelova hrvatskog prostora u srednjem vijeku, kao i utjecaji i prožimanja sa susjednim državama i kulturama. Povjesna događanja pritom će se tumačiti povezivanjem kronologije političkih promjena, gospodarskog i društvenog ustroja te osobite kulturne i društvene baštine hrvatskih zemalja unutar konteksta širih europskih utjecaja i mediteranskih utjecaja Posebno će se voditi računa o upoznavanju studenata s temeljnim vrstama izvorne građe iz srednjovjekovnog razdoblja. Kroz seminare pružit će se prilika studentima da, na temelju literature, djelomično i izvora, sami steknu uvid u pojedine teme i probleme hrvatskog srednjovjekovlja.

Educational Outcomes

Ishod rada na kolegiju, kroz predavanja i seminare je prije svega upoznavanje studenata s bogatom srednjovjekovnom baštinom ukupnog hrvatskog prostora. Prožimanje utjecaja iz okolnog prostora – iz Bizanta, Italije, srednje Europe, Mediterana i susjednih zemalja s vlastitim vrijednostima i ostvarenjima povijesni su temelj za kasnije vremena. Stvaralaštvo, dostignuća i brojni problemi hrvatske srednjovjekovne povijesti zrače do danas. Srednjovjekovlje je osnova na koju se sve potonje nadograđuje, pa se i mnogi kasniji procesi i pojave mogu razumjeti samo ako se protegnu do svojih srednjovjekovnih korijena. Hrvatske zemlje u srednjem su vijeku bile razdijeljene zemljopisnim razlikama i političkim podjelama, a spojene etnosom, jezikom, kulturnom baštinom i kršćanstvom, temeljem i ishodištem europske srednjovjekovne civilizacije. Ishod rada u kolegiju bit će razumijevanje te razdijeljenosti, ali isto tako i poveznica koje su se dugoročno pokazale jačima i važnijima od političkih. Iz političke razdijeljenosti i položaja srednjovjekovnih hrvatskih zemalja proistjecalo je obilje raznolikih pripadnosti i kulturnih zračenja, što u konačnici pridonosi bogatstvu Hrvatske. O vrijednostima i osobitostima hrvatske srednjovjekovne baštine studenti će učiti i kroz vlastiti rad na literaturi i izvorima, ishod čega će biti produbljivanje znanja vlastitim istraživanjem i vježbanje usmenog i pismenog izlaganja na izabranu temu.

Textbooks and Materials**Required**

1. Neven Budak, Tomislav Raukar, *Hrvatska povijest srednjeg vijeka*. Zagreb: Školska knjiga, 2006., 137-427.
2. Tomislav Raukar, *Hrvatsko srednjovjekovlje: prostor, ljudi, ideje*. Zagreb: Školska knjiga, 1997., 57-135; 133-498.
3. Ferdo Šišić, *Pregled povijesti hrvatskog naroda*. Zagreb: Nakladni zavod Matice hrvatske, 1975., 173-282.
4. *Vrijeme sazrijevanja, vrijeme razaranja*. Hrvatske zemlje u kasnom srednjem vijeku, *Povijest Hrvata*, sv. 3, ur. Marija Karbić, Zagreb: Matica hrvatska, 2019.

	<p>1. Ferdo Šišić, <i>Priručnik izvora za hrvatsku povijest</i>, dio 1, Zagreb: Kraljevska hrvatsko-slavonsko-dalmatinska zemaljska vlada, 1914. (http://www.archive.org/details/p1prirunikizvorahr01iife)</p> <p>Nada Klaić, <i>Povijest Hrvata u razvijenom srednjem vijeku</i>, Zagreb: Školska knjiga, 1976.</p> <p>Nada Klaić, <i>Izvori za hrvatsku povijest do 1526. godine</i>, Zagreb: Školska knjiga, 1972.</p> <p><i>Povijest Hrvata - Srednji vijek: od ilirskih i rimskih vremena do Mohačke bitke (1526.)</i>, ur. Franjo Šanjek. Zagreb: Školska knjiga, 2003.</p> <p>Tomislav Raukar, <i>Studije o Dalmaciji u srednjem vijeku</i>. Split: Književni krug, 2007.</p> <p><i>Hrvatska i Europa, kultura, znanost i umjetnost</i>, sv. 2, <i>Srednji vijek i renesansa</i>, ur. Ivan Supičić, Eduard Hercigonja. Zagreb: HAZU, AGM, 2000.</p> <p><i>Hrvatski povijesni atlas</i>, ur. Krešimir Regan, Tomislav Kaniški. Zagreb: Leksikografski zavod „Miroslav Krleža“, 2003.</p>
Supplementary	<p>Mladen Ančić, <i>Putanja klatna. Ugarsko-hrvatsko kraljevstvo i Bosna u XIV. stoljeću</i>. Zadar-Mostar: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Zadru, Tiral - zajednica izdanja Ranjeni labud, 1997.</p> <p>Robin Harris, <i>Dubrovnik. A History</i>. London: SAQI, 2003.</p> <p>Zdenka Janečković Römer, <i>The Frame of Freedom: The Nobility of Dubrovnik between the Middle Ages and Humanism</i>. Zagreb-Dubrovnik: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, 2015.</p> <p>Ivan Majnarić, <i>Plemstvo zadarskog zaleđa u XIV. i XV. stoljeću</i>, Zadar: Sveučilište u Zadru, 2018.</p> <p><i>Istra kroz vrijeme. Pregled povijesti Istre s osvrtom na grad Rijeku</i>, ur. Egidio Ivetić. Rovinj: Centar za povijesna istraživanja, 2009. (2. i 3. poglavlje; 4. poglavlje - 15. i 16. st.). http://www.crsrv.org/it/istra_vrijeme/homepage.html</p> <p><i>Hrvatska književnost srednjega vijeka</i>, ur. Vjekoslav Štefanić, u: <i>Pet stoljeća hrvatske književnosti</i>, sv. 1. Zagreb: Matica hrvatska, 1969.</p>

Examination and Grading

To Be Passed DA	Exclusively Continuous Assessment NE	Included in Average Grade DA
Prerequisites to Obtain Signature and Take Final Exam	Preduvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita su redovito poхађање nastave (manje od 30% izostanaka), pisanje seminarског rada i izlaganje u seminaru te polaganje dva pisana kolokvija. Uvjet za izlazak na završni ispit je najmanje 35% bodova ostvarenih kroz spomenute obaveze.	
Examination Manner	Ocjena uključuje aktivnost studenta na predavanjima i seminaru, kvalitetu seminarског rada i usmenog izlaganja, uspjeh na pisanim kolokvijima i pokazano znanje na usmenom ispitу.	
Grading Manner	Ispit se polaže usmeno.	

Detailed Overview of Grading within ECTS

Svaki od dva kolokvija nosi 25 %, seminarски koji uključuje izlaganje i pisani rad 20 % i završni ispit 30% bodova.

Midterm exam dates:

Exam period dates:

IV. WEEKLY CLASS SCHEDULE

[Predavanja]

#	Topic
1	Dolazak Arpadovića na hrvatsko prijestolje: početak novog razdoblja hrvatske povijesti

2	Dalmacija u 12. i 13. st.: komunalni razvoj
3	Komunalno društvo u srednjovjekovnoj Dalmaciji
4	Kvarnerske općine u srednjem vijeku
5	Istra u srednjem vijeku
6	Slavonija u 12. i 13. st: vlast Arpadovića, provala Mongola, urbanizacija.
7	Novi oblici društvenog i državnog života u Slavoniji u 13. i 14. stoljeću: plemstvo, gradovi, vlastelinstva, kolonizacija, Crkva
8	Srednjovjekovna Hrvatska do sredine 14. st. Odnos velikaša, Crkve i kraljevske vlasti
9	Društvo srednjovjekovne Hrvatske: velikaši, niže plemstvo, seoske i vlaške općine.
10	Bosna od 12. do 15. stoljeća
11	Krise i reforme 14. st. Politička integracija hrvatskih zemalja pod Anžuvincima
12	Pokret nove aristokracije protiv ugarskog dvora. Reforme Sigismunda Luksemburškog
13	Ponovni uspon velikaša u 15. st.
14	Dubrovnik u srednjem vijeku
15	Političke i kulturne reforme kralja Matije Hunyadija. Osmanski prodori i osvajanja.

[Seminari]

#	Topic
1	Dolazak Arpadovića na hrvatsko prijestolje: početak novog razdoblja hrvatske povijesti.
2	Dalmacija u 12. i 13. st.
3	Komunalno društvo u srednjovjekovnoj Dalmaciji
4	Osobitosti kulturnog i društvenog života u kvarnerskim općinama u razvijenom i kasnom srednjem vijeku.
5	Istra u srednjem vijeku - stjecište stranih kulturnih utjecaja i središte glagoljaškog stvaralaštva i duhovnosti
6	Uspon slavonskog društva i kulturni razvoj Slavonije u 12. i 13. st.
7	Novi oblici društvenog i državnog života u Slavoniji u 13. i 14. stoljeću: plemstvo, gradovi, vlastelinstva, kolonizacija, Crkva
8	Srednjovjekovna Hrvatska do sredine 14. st. Odnos velikaša, Crkve i kraljevske vlasti
9	Društvo srednjovjekovne Hrvatske: velikaši, niže plemstvo, seoske i vlaške općine
10	Bosna od 12. do 15. stoljeća
11	Četrnaesto stoljeće u hrvatskim zemljama: prostor, društvo, umjetnost, obrazovanje
12	Petnaesto stoljeće u hrvatskim zemljama: političke krize i kulturni procvat
13	Crkvene i obrazovne ustanove u hrvatskim zemljama u 14. i 15. stoljeću
14	Dubrovnik u srednjem vijeku
15	Renesansa u hrvatskim zemljama: umjetnička dostignuća i ratna stradanja